

[Guldberg.]

den op fra 2 pct. til 4 pct. Dette er allerede sådan lidt på vej ud i det helt mærkværdige. I dag er normalprioriteringen 90 pct., udbetalingen er 10 pct., og anvender man samme synspunkt på dette, så ville f.eks. de 4 pct. af 400.000 kr. og 6 pct. af det, der lå over, som skal føres op til et eller andet tal i forhold til 15. vurdering, svare til mellem 40 og 60 pct. rente af udbetalingen ved normalprioritering. Og man kan så sige: ja tak, og så kan man trække ejendomskatter osv. fra, men hvis ikke der var disse forskellige korrektioner, ville det være fuldstændig uden mening. Men det viser også bare, at vi har konstrueret noget, som er blevet kolossalt indviklet, og der er sket en motivforskydning undervejs. Og skal vi have lavet det, vi kalder et normalt boligmarked, og skal vi komme frem til det, som også dette forslag sigter mod, at skabe frie og normale forhold med konkurrence på udlejningsmarkedet og alle disse ting, må vi gå i bund, også med ejerboligens stilling. Jeg skal da for venstres vedkommende sige, at det er også vores udgangspunkt her, og vi tror ikke, det er så kontroversielt, som det kan lyde, at man skal se at komme af med det ejendomsskema og finde en løsning, som er afbalanceret i forhold til både udlejnings- og ejerboligsiden. Jeg vil gerne føje til — jeg ved godt, at det ikke er noget, der vækker så megen glæde i socialdemokratiet, men så vil jeg da håbe, at det kan vinde sympati andre steder — at efter min opfattelse er det et led i en sådan nytænkning på boligområdet, som vel er nødvendig, at man også tager spørgsmålet om lejerne i de sociale boliger op.

Det har oprindeligt været en andelstanke, og der er selvfølgelig ingen, der kunne tænke sig at foreslå — det vil jeg da heller ikke — at man skulle sige, at man nu overdrager de nuværende sociale boliger til de nuværende lejere, og så skulle de sige: nu ejer vi dem i fællesskab på en eller anden måde i et andelsforetagende. Det ville ikke være rimeligt. Det må være rimeligt, at de værdier, der ligger, og som er meget store, går ind i finansieringen af fortsat byggeri, altså over landsbyggefonden, som man er inde på, på den ene og den anden måde. Men hvorfor skulle man ikke ved samme lejlighed sige, at fra da af går man over til egentlige andele for lejerne i de eksisterende boliger med det

udgangspunkt, der så findes, således at de fra da af deltager med andele i det tillæg, der kommer til andelen, efterhånden som de over deres egen husleje betaler afdrag, og efterhånden som der eventuelt sker værdistigninger på ejendommene, og så sådan, at det er noget, de kan tage med sig til en anden bolig? Bl.a. burde det kunne benyttes til delvis selvfinansiering af eget hus, når den tid måtte komme. Hvorfor skal vi have disse lukkede grænser mellem de forskellige typer af boliger? Også dette er et spørgsmål, som venstre meget gerne vil trække ind. Jeg har indtryk af, at det også er et spørgsmål, man vil kunne drøfte med en vis realitet.

Jeg vil gerne runde af med at sige, at jeg har, som jeg sagde til indledning — og jeg håber, at forslagstillerne vil, om jeg så må sige, tilgive dette — måske i nogen grad beskæftiget mig med de steder, hvor der kan være forskelle, men det er rimeligt og naturligt. Der er mange ting, som venstre vil kunne tilslutte sig, og jeg har indtryk af, at også andre ordførere vil sige det samme. Jeg har derfor også den opfattelse, at når vi skal til at drøfte den langsigtede boligpolitik her i den nærmest kommende tid, vil det være forkert, hvis man på grund af politiske vanskeligheder på andre områder startede med det udgangspunkt, at dette skulle være umuligt. Jeg vil gerne tilføje, at jeg synes, det er svært; det tror jeg vi alle sammen kan blive enige om, men det skulle ikke være umuligt, hvis den gode vilje er til stede.

Henning Philipsen: Når man ser ud over denne sal, forstår man sådan set ikke rigtig, at der mangler husrum nogle steder, men det kan man altså konstatere. Og lad mig så føje til, at jeg synes, det tjener det radikale venstre til ære, at de i hvert fald har gjort sig den ulejlighed at lave et forslag, men så har jeg heller ikke så forfærdelig meget mere positivt at sige om det.

Sagen er jo, at når man ser på forslagets enkelte punkter, er det for mig at se i sin substans simpelt hen principielt en gentagelse af boligforliget af 1966, det boligforlig, som har spillet fallit. Jeg skal prøve at begrunde hvorfor.

I forslagets punkt 1 siger man, at der gennemføres pr. 1. april 1974 et frit boligmarked overalt i landet, og i konsekvens